

Nr 459.

Av herrar Boo och Hesselbom, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av §§ 13 och 15 riksdagsordningen samt till lag med vissa bestämmelser om val till riksdagens andra kammare för perioden 1953—1956.

1950 års folkomröstnings- och valsättsutredning har i sitt betänkande bl. a. föreslagit, att de båda valkretsarna i Älvsborgs län skall sammanföras till en hela länet omfattande valkrets. Departementschefen har i fråga om denna del av utredningens förslag »ej funnit anledning föreligga att nu göra ändring i fråga om Älvsborgs läns av geografiska och andra skäl betingade uppdelning i två valkretsar».

Länets geografiska utsträckning kan anföras som skäl för denna ståndpunkt. Å andra sidan måste dock gränsdragningen mellan de båda valkretsarna betecknas som olämplig. Enligt nu gällande indelning utgöres nämligen södra valkretsen av städerna Borås och Ulricehamn samt Kinds-Redvägs, Marks och Borås domsagor med undantag av Gäsene härad i Borås domsaga, vilket sistnämnda härad tillhör norra valkretsen. Gäsene härad räknas sedan gammalt till den s. k. sjuhäradsbygden, som alltjämt utgör en enhet med Borås som medelpunkt. Kommunikationerna är sålunda bättre med Borås och denna stads uppland än med de norra länsdelarna. Att Gäsene härad naturligt hör samman med boråsområdet framgår bl. a. därav att häradet är sammanfört med övriga härader i Borås domsaga till en gemensam landstingsvalkrets. Sistnämnda förhållande innebär emellertid att häradets befolkning har att välja landstingsmän tillsammans med befolkningen i södra länsdelen, under det att de får välja riksdagsmän tillsammans med befolkningen i norra länsdelen.

Den nya kommunindelningen har för Gäsene härads vidkommande medfört, att av häradets 22 kommuner huvuddelen eller 16 kommuner (med 4 221 röstberättigade år 1950) bildar en storkommun (Gäsene), 5 kommuner (med 1 111 röstberättigade) har sammanförts med 13 kommuner i Kullings härad (norra valkretsen) till en storkommun (Vårgårda) samt en kommun (med 180 röstberättigade) överförts till Skaraborgs län. Den nya kommunindelningen har medfört, att kommungränserna ej längre sammanfaller med landstingsvalkretsarnas gränser, varför en ändring av de senare måste ske. En sådan ändring kommer emellertid att ytterligare förvirra valkretsindelningen i länet. En ändring av valkretsindelningarna, som leder till att såväl kommun- som landstingsvalkrets- och riksdagsvalkretsgränserna kommer att sammanfalla, bör därför komma till stånd. Detta är knappast möjligt utan att en ändring av valkretsindelningen vid riksdagsval genomföres.

Av här angivna skäl anser vi nödvändigt, att en omreglering av valkretsarna kommer till stånd. Lämpligast synes därvid vara att Gäsene storkommun överföres till södra valkretsen, så att gränsen kommer att gå mellan Gäsene och Vårgårda storkommuner. Vi förutsätter, att en liknande gränsdragning kommer att ske i fråga om landstingsvalkretsarna.

I enlighet härmed får vi föreslå,

att riksdagen måtte besluta, att 30 § lagen den 26 november 1920 om val till riksdagen skall få följande ändrade lydelse:

30 §.

För val till andra kammaren indelas riket i tjugufatta valkretsar, nämligen:

Älvsborgs läns norra valkrets, innefattande Nordals, Sundals, Valbo, Tössbo, Vedbo, Flundre, Väne, Bjärke, Vättle, Ale och Kullings härad jämte den del av Gäsene härad, som omfattas vid Vårgårda kommun, samt städerna Ämål, Vänersborg, Alingsås och Trollhättan;

Älvsborgs läns södra valkrets, innefattande Ås, Kinds, Redvägs, Marks, Vedens och Bollebygds härad jämte den del av Gäsene härad, som omfattas av Gäsene kommun, samt städerna Borås och Ulricehamn;

vart och ett av rikets övriga län.

Stockholm den 17 april 1952.

F. I. Boo.

Knut Hesselbom.

Nr 460.

Av herr **Lundqvist**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående fortsatt understöd till viss skärgårdstrafik m. m.*

(Lika lydande med motion i Andra kammaren, nr 602.)

Stockholm den 17 april 1952.

R. Lundqvist.

I motionens syfte instämna:

L. Franzon.

Martin Söderquist.

Gunnar Lodenius.